

พาณิชย์เผยผลสำรวจ ภาวะการออมและการครองชีพของประชาชน

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเดือนเมษายน 2567 จำนวน 4,584 ตัวอย่าง ครอบคลุมประชาชนทุกอำเภอทั่วประเทศ เกี่ยวกับการออมและการครองชีพของประชาชน พบว่า ประชาชนที่เก็บออมอยู่แล้วจะมีอัตราการออมต่อรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผลสำรวจปี 2565 สำหรับสินค้าและบริการอุปโภคบริโภคที่ประชาชนมีความกังวลต่อภาวะราคามากที่สุดคือ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ค่ากระแสไฟฟ้า และอาหารสด เนื่องด้วยสินค้าและบริการกลุ่มนี้จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ โดยมีรายละเอียดผลการสำรวจ ดังนี้

● ภาวะการเก็บออมของประชาชน

1. ในภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.48 ของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด มีการเก็บออมโดยในกลุ่มผู้ที่เก็บออม มีอัตราการออมเฉลี่ยร้อยละ 18.88 ของรายได้ต่อเดือน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการสำรวจในปี 2565 ซึ่งมีอัตราการออมเฉลี่ยร้อยละ 18.69 ของรายได้ต่อเดือน

2. การพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนผู้ที่เก็บออมมากที่สุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 20 – 39 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.02 ของผู้ตอบทั้งหมดในช่วงอายุดังกล่าว รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 40 – 59 ปี สัดส่วนร้อยละ 46.93 ขณะที่กลุ่มช่วงอายุไม่เกิน 20 ปี มีผู้ที่เก็บออมน้อยที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.40 สำหรับอัตราการออม กลุ่มที่มีอัตราการออมมากที่สุด คือ ผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยผู้ที่เก็บออมกลุ่มนี้มีออมเฉลี่ยร้อยละ 22.68 ของรายได้ต่อเดือน รองลงมาคือ กลุ่มอายุไม่เกิน 20 ปี อัตราเฉลี่ยร้อยละ 21.18 ขณะที่กลุ่มอายุระหว่าง 20 – 39 ปี มีอัตราการออมน้อยที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 18.40

3. การพิจารณาตามระดับรายได้ พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนผู้ที่เก็บออมมากที่สุด คือ ผู้มีระดับรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.82 ของผู้ตอบทั้งหมดในระดับรายได้ดังกล่าว รองลงมาคือ กลุ่มผู้มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาทต่อเดือน สัดส่วนร้อยละ 65.87 ขณะที่กลุ่มผู้มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน มีผู้ที่เก็บออมน้อยที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.24 สำหรับกลุ่มที่มีอัตราการออมมากที่สุด คือ ผู้มีระดับรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน โดยผู้ที่เก็บออมกลุ่มนี้ออมเฉลี่ยร้อยละ 26.41 ของรายได้ต่อเดือน รองลงมาคือ ผู้มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท อัตราเฉลี่ยร้อยละ 21.07 ขณะที่ผู้มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาทต่อเดือน มีอัตราการออมน้อยที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 17.53

4. การพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า ผู้ที่อาศัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีจำนวนผู้ที่เก็บออมมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.17 ของผู้ตอบทั้งหมดที่อาศัยในภูมิภาคดังกล่าว รองลงมาคือ ผู้อาศัยในภาคกลาง สัดส่วนร้อยละ 50.20 ขณะที่ผู้อาศัยในภาคใต้ มีผู้ที่เก็บออมน้อยที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.34 สำหรับกลุ่มที่มีอัตราการออมมากที่สุดคือ ผู้ที่อาศัยในภาคใต้ โดยผู้ที่เก็บออมกลุ่มนี้ออมเฉลี่ยร้อยละ 20.96 ของรายได้ต่อเดือน รองลงมาคือ ผู้อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลี่ยร้อยละ 20.78 ขณะที่ผู้ที่อาศัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอัตราการออมน้อยที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 12.64

● นอกจากนี้ การสำรวจเกี่ยวกับความกังวลต่อภาวะราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการ พบว่า สินค้าอุปโภคบริโภคและบริการ 3 อันดับแรก ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความกังวลสูงสุด คือ น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 76.00 ของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมาคือ ค่ากระแสไฟฟ้า ร้อยละ 64.09 และอาหารสด ร้อยละ 25.59

นายพูนพงษ์ กล่าวถึงผลสำรวจด้านการออมว่า แม้คนไทยที่เก็บออมอยู่แล้วจะแบ่งรายได้แต่ละเดือนมาออมในสัดส่วนเพิ่มขึ้น แต่ยังมีคนไทยบางกลุ่ม อาทิ กลุ่มผู้มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน และผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่ยังมีจำนวนผู้ที่เก็บออมเงินค่อนข้างน้อย ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้และทักษะทางการเงินแก่ประชาชน ส่งเสริมวินัยการออม พร้อมทั้งการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สิน และสนับสนุนโอกาสสร้างรายได้ เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

สำหรับความกังวลต่อภาวะราคาสินค้าและบริการของประชาชนข้างต้น เป็นเพราะสินค้าและบริการเหล่านี้จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ และมีสัดส่วนการอุปโภคบริโภคค่อนข้างสูง สอดคล้องกับสัดส่วนน้ำหนักของสินค้าในตะกร้าสินค้าดัชนีราคาผู้บริโภค ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 9.84 ค่ากระแสไฟฟ้า ร้อยละ 3.95 และอาหารสด ร้อยละ 20.87 ซึ่งมีน้ำหนักรวมกันมากกว่าร้อยละ 30 ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของราคาในกลุ่มนี้จึงมีผลค่อนข้างมากต่อค่าครองชีพของประชาชน ซึ่งระดับราคาที่สูงขึ้นในเดือนเมษายน โดยเฉพาะราคาน้ำมันเชื้อเพลิง จากการสิ้นสุดมาตรการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล สินค้ากลุ่มอาหารสด ที่ได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศร้อนและภาวะขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปกลับมาสูงขึ้นร้อยละ 0.19 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน หลังจากลดลง 6 เดือนต่อเนื่องตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม มาตรการลดค่าครองชีพของภาครัฐที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาทิ การคงค่ากระแสไฟฟ้าเฉลี่ยเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2567 ให้อยู่ระดับเดียวกับช่วง 4 เดือนแรกของปี การช่วยเหลือค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปาสำหรับผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตลอดจนการดำเนินการของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ราคาอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน อาทิ การจัดหาวัตถุดิบราคาถูกเพื่อลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการร่วมกับผู้ผลิต เพื่อให้ราคาจำหน่ายสินค้าเคลื่อนไหวสอดคล้องกับต้นทุน รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายสินค้านำเข้าอเนกประสงค์แก่ประชาชนทุกพื้นที่ทั่วประเทศ จะช่วยคลายความกังวลของประชาชนที่มีต่อประเด็นด้านค่าครองชีพ ขณะเดียวกัน มาตรการเพิ่มรายได้และกำลังซื้อของภาครัฐที่คาดว่าจะดำเนินการในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ทั้งการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำทุกอาชีพทั่วประเทศ และโครงการดิจิทัลวอลเล็ต รวมถึงโครงการอื่น ๆ ที่คาดว่าจะทยอยออกมาอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงที่เหลือของปี จะช่วยสนับสนุนความสามารถในการออมและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางการเงินของประชาชนได้ต่อไป

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
พฤษภาคม 2567